

ΜΑΘΗΜΑ XI

ΚΕΙΜΕΝΟ

Hannibal, dux Carthaginensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superāvit et Saguntum vi expugnāvit. Postea Alpes, quae Italiam ab Galliā seiungunt, cum elephantis transiit. Ubi in Italiā fuit, apud Ticīnum, Trebiam, Trasumēnum et Cannas copias Rōmanōrum profligāvit et delēvit. Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedīvit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginenses eum in Africam revocavērunt. Ibi Hannibal bellum cum Rōmānis componere frustra cupīvit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα.

Μονάδες 20

B.2. Να επιλέξετε με ποια ελληνική λέξη της στήλης Β' έχουν ετυμολογική συγγένεια οι λατινικές λέξεις της στήλης Α'.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
dux	i. δουλοπάροικος ii. δουκάτο iii. δήλωση
expugnāvit	i. πυγμαχία ii. πύρινος iii. πηγή
agro	i. αγόρευση ii. αγροτεμάχιο iii. αγραμματοσύνη
expedīvit	i. εμβάζω ii. εγκαλώ iii. εμποδίζω
complēvit	i. εκπλήρωση ii. εκκαθάριση iii. εγγενής

Μονάδες 10

B.6.α) Να επιλέξετε για τις λατινικές λέξεις της στήλης Α' τη σωστή συντακτική λειτουργία από αυτές που προτείνονται στη στήλη Β', δηλώνοντας και τη λέξη από την οποία εξαρτώνται.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
dux	i. αντικείμενο στο ii. υποκείμενο στο iii. παράθεση στο
natus	i. επιθετική μετοχή ως επεξήγηση στο ii. επιθετική μετοχή ως παράθεση στο iii. επιθετική μετοχή ως επιθετικός προσδιορισμός στο
cum elephantis	i. εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας στο ii. εμπρόθετος προσδιορισμός της κοινωνίας στο iii. εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου στο
Fabii Maximi	i. γενική αντικειμενική στο ii. γενική υποκειμενική στο iii. γενική κτητική στο
frustra	i. επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ii. επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο iii. επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο

Μονάδες 10

β) Να εντοπίσετε στο λατινικό κείμενο δύο δευτερεύουσες επιρρηματικές χρονικές προτάσεις (μονάδες 4), να αναφέρετε τον σύνδεσμο εισαγωγής τους (μονάδα 1) και τη χρονική βαθμίδα που δηλώνει ο κάθε σύνδεσμος (μονάδες 2), τον χρόνο και την έγκλιση του ρηματικού τύπου εκφοράς τους (μονάδες 2), προσδιορίζοντας και τη χρονική σχέση που εκφράζουν (μονάδα 1).

Μονάδες 10

Μονάδες 20